

Pfv.II.21.829/2014/13.

A Kúria a dr. Bagossy Attila pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Lippai Pál ügyvéd által képviselt alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt a Szegedi Törvényszék előtt 1.P.20.314/2012. számon megindított és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.028/2014/7. sorszámú ítéletével befejezett perében a fenti sorszámú jogerős ítélet ellen a felperes által 56. sorszámmal benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján a 2015. június 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 2.500.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad. A felperes teljes mértékben pervesztes lett, az őt képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját a Magyar Állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet tényállása szerint a felperes és az alperes 1996 áprilisától 2009. április 14. napjáig élettársi kapcsolatban éltek, amelyből 1998. január 5. napján I. utónevű gyermekük született. Élettársi kapcsolatuk alatt a mindennapi szükséges kiadásokat

közösen állták, a rezsiköltséget az alperes fizette. A felperes fizetése a hétköznapi életvitel során felhasználásra került. A peres felek élettársi kapcsolata véglegesen és mindenre kiterjedően 2009. április 14. napján szűnt meg, amikor a felperes az alperes tulajdonát képező ingatlanból elköltözködött.

A felperes az édesapja halálával - 1989-ben - 666.000 forint értékű hagyatéki vagyont örökölt. Az 54.850 forint illeték megfizetése után vásárolt egy gépjárművet, a fennmaradó összeget pedig felélte. A gépkocsit később értékesítette és az árából ingatlant vett.

Édesanyja elhalálozását követően testvérével közösen megvásárolták a Sz., R. u. 11/A. X. emelet 39. szám alatti lakásingatlant. Az ingatlant terhelő kb. 300.000 forint lakbér és rezsiköltség tartozást az alperes fizette ki. Az ingatlant 1999. szeptember 2. napján 1.850.000 forint vételárért értékesítették.

Az alperes 2001-ig alkalmazottként dolgozott a fia által üzemeltetett műszaki kereskedésben. A hétvégéken lakodalmakban, illetve egyéb rendezvényeken zenélt, amelyből havi 50-100.000 forint jövedelme származott. Munkaviszonya megszűnését követően megtakarításai kamatából, illetőleg ingóságai eladásából biztosította megélhetését. Az alperes 2008 októberétől nyugdíjat kap.

Az alperes 1994. január 11. napján a D. Rt.-ben vezetett megtakarítási számlájára 5.000.000 forintot, majd egy évvel később, 1995 januárjában további 5.000.000 forintot helyezett el. Ezen összegeket - a kamatok tőkésítésével - folyamatosan lekötötte és a 2000. június 30.-ára 30.483.824 forintra növekedett megtakarítását a C. Rt.-ben nyitott számlájára áthelyezte. A devizaszámláján lévő megtakarítást 2001. december 17. napján 32.689,83 EUR-ra, majd 7.969.781 forintra konvertálták és az alperes azt is a megtakarítási számlájára utalta. Az életközösség megszűnésekor (2009. április 14.) a lekötött számlán 38.800.800 forint tőke és 7.540.610 forint kamat volt. Folyószámlájának egyenlege 888 forintot mutatott.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest élettársi közös vagyon megosztása jogcímén a megtakarítási számláján lévő összegből 25.000.000 forint, valamint annak - az élettársi kapcsolat megszűnésétől számított - törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére. A felperes keresetét arra alapította, hogy az alperessel 1984-től 2009 áprilisáig élettársi kapcsolatban élt, ezáltal az alperes bankszámláján levő megtakarítás közös vagyonukat képezi. A szerzésben való közreműködésük arányát egyenlőnek (50%-50%) kérte megállapítani, mivel az életközösség alatt táncosként a 80-as években, illetve a

90-es évek elején jelentős összegeket keresett, valamint nevelte az alperessel közös gyermeket és a háztartást is ellátta.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az édesanyjától örökölt ingatlan eladásából származó vételárból 1.600.000 forint és az olaszországi keresményéből megtakarított 24.700 német márkának megfelelő 1.380.000 forint megfizetésére, mivel a két, különvagyonát képező összeget - befektetési célból - az alperesnek átadta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta az élettársi kapcsolat felperes által megjelölt kezdő időpontját, azt 1996. április hó 1. napjától, - a felperesnek az ő különvagyoni ingatlanába történő bejelentkezéséről - ismerte el. Állította, hogy érzelmi kapcsolatukat a felperes O.-ból való hazatérését követően - 1995 tavaszán - állították helyre. Az alperes - az élettársi kapcsolat tényének elismerését meghaladóan - a felperes keresetének az elutasítását azzal indokolta, hogy együttélésük ideje alatt nem keletkezett közös vagyonuk. A bankszámláján kimutatott pénzösszeg az élettársi kapcsolatot megelőzően már a tulajdonát képezte, amelyet folyamatosan lekötött. A megtakarítási számlára az élettársi kapcsolat időtartama alatt pénzbefizetés nem történt, az kizárólag a kamatok folyamatos tőkésítése miatt gyarapodott.

Vitatta a felperes o.-i megtakarításának tényét, az ingatlan vételárának átadását, előadása szerint azt a felperes saját magára költötte, felélte. Élettársi kapcsolatuk időtartama alatt ugyanis a felperes csak időszakosan és minimális jövedelemmel rendelkezett, a háztartásvezetést és a gyermeknevelést pedig közösen végezték.

A felek az eljárás alatt a közösen szerzett ingóvagyonukat peren kívül megosztották.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján, az alperes vitatásával szemben a felperesre terhelte annak bizonyítását, hogy 1996. április hó 1. napját megelőzően a Ptk. 685./A §-a és az 578/G. § (1) bekezdése alapján közöttük már élettársi jogviszony állt fenn.

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a felek eltérő előadásán túlmenően a meghallgatott tanúk a közöttük levő érzelmi kapcsolat fennállását alátámasztották, de gazdálkodásukról, vagyoni viszonyaikról nem tudtak nyilatkozni. Ezáltal nem nyert bizonyítást a felek közötti gazdasági célú együttműködés, a közös gazdálkodás. A bizonyítatlanság jogkövetkezményeként az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat kezdő időpontját az alperes által elismert

időponttól - 1996 áprilisától - kezdődően a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján állapította meg. (Az elsőfokú ítélet az 1995 évet jelölte meg.) A felek az élettársi kapcsolat megszűnésének időpontját egyezően adták elő.

Az élettársi közös vagyon megosztása körében az elsőfokú bíróság a Ptk. 578./G § (1) bekezdéséből kiindulva határozta meg a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási terhet. Mivel az élettársak vagyoni viszonyaiban a vagyonszaporulat tekintetében a közös szerzés vélelme érvényesül, tehát azt a felet terhelte a bizonyítás, aki a kizárólagos (saját vagyoni) tulajdonszerzésére hivatkozott.

A perben a felperes okirattal igazolta, hogy az élettársi kapcsolat megszűnésekor az alperes bankszámláján jelentős összegű megtakarítás volt. Ebben a körben tehát a saját vagyon bizonyítása az alperest terhelte. Az elsőfokú bíróság szerint az alperes okirattal bizonyította, hogy az élettársi kapcsolatot megelőzően 10.000.000 forinttal rendelkezett és bizonyította azt is, hogy az 2000. június 30.-ra a folyamatos lekötések és a kamatok tőkésítése miatt növekedett 30.483.824 forintra. Az alperes bizonyította a devizaszámláján levő összeg - mint életközösség megkezdése előtti vagyontárgy - különvagyoni (saját vagyoni) jellegét is. Bankszámlakivonattal igazolt az átkonvertálás utáni forintmegtakarítási számlára történő befizetés ténye, valamint az, hogy az összeg az utóbb jóváírt kamatokkal tőkésítve gyarapodott.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tőkeösszeg után járó kamat sem képezi az élettársi közös vagyon részét. Az élettársak jogviszonyában nem irányadó és analóg módon nem alkalmazható a Csjt. 27. § (1) bekezdése a különvagyon hasznának közös vagyoni alvagyoni jellegére.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok alapján kétséget kizáróan bizonyítottanak találta az alperes megtakarítási számláján levő teljes összeg különvagyoni jellegét. Ebből következően a felperes keresete az élettársi közös szerzésre - ezáltal annak elszámolására - alaptalan.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte az általa állított különvagyon bizonyítása. A felperes csak állította, de nem bizonyította, hogy az örökségét képező 1.600.000 forintot az alperesnek átadta. Ugyanígy előadása szintjén maradt az o.-i munkavégzéséből való megtakarításának ténye és az alperesnek való átadása. A felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ennek megfelelően állításainak bizonyíthatatlanságát az elsőfokú bíróság a terhére értékelte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva kereseti kérelmének helyt adó döntést hozzon. Változatlanul fenntartotta, hogy az alperessel már 1984-től 1990-ig is élettársi kapcsolatban éltek és kapcsolatuk megszakadásakor vagyoni viszonyaikat nem rendezték. Állította különvagyonának meglétét és azt, hogy annak egy részét az alperesnek átadta. Az alperes nevén vezetett bankszámlákon levő pénzüsszeggel kapcsolatban álláspontja szerint - még ha el is fogadható saját vagyónként az 1996 év elején meglévő 10.000.000 forint - annak vagyonszaporulata, mint élettársi közös vagyon, a közreműködésük arányában osztandó meg.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a döntéséhez szükséges körben a tényállást feltárta, az abból levont jogi következtetése is helytálló, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján annak helyes indokaira figyelemmel hagyta helyben.

A másodfokú bíróság - korrigálva az elsőfokú ítélet ellentmondó időpontjait - a felek élettársi kapcsolatának kezdő időpontjaként, az elsőfokú bírósággal egyezően 1996. április 1. napját határozta meg. (Az elsőfokú ítélet ugyanis az élettársi kapcsolat kezdő időpontját a tényállásban - 2. oldal 3. bekezdés - és az indokolásban - 6. oldal 2. bekezdés - 1995 tavaszára tette, ugyanakkor rögzítette, hogy az időpontot az alperes elismerésére - 1996 április - alapította.) A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság megállapítását, amely szerint a felperes - az alperes tagadásával szemben - nem bizonyította, hogy 1984-től 1990-ig a felek élettársi kapcsolatban éltek, valamint, hogy a felperes O.-ból való hazatérését követően azonnal élettársi kapcsolatra léptek volna (5. oldal 3. bekezdés). Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően mérlegelte a perben meghallgatott tanúk vallomását. Ennek értelmében azok a felperes által állítottak alátámasztására nem voltak alkalmasak, ezáltal nem bizonyított, hogy az érzelmi kapcsolatot meghaladóan a felek között közös célú gazdasági együttműködés volt. Ebből következően a jogvita elbírálására szempontjából irreleváns, hogy 1990-ben, kapcsolatuk megszűnésével elszámoltak-e egymással, avagy sem.

Az alperes nevén vezetett bankszámlákon levő megtakarítás elbírálását illetően a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes a rá háruló bizonyítási tehernek eleget tett. Az alperes okirattal bizonyította, hogy a bankszámláján elhelyezett tőkeösszeg már az életközösség létesítését megelőzően a rendelkezésére állt, illetve, hogy az

élettársi kapcsolat megszűnésének időpontjában a bankszámla egyenlegén szereplő megtakarítás az induló tőke kamatokkal növelt összege volt. Az iratokhoz csatolásra került C. Rt.-nél vezetett számlakimutatások alapján - bár a pontos banki forgalom nem követhető nyomon - megállapítható volt, hogy a 2001. évet követően a bankszámlán kamatjováírások történtek. A perbeli, egyéb bizonyítékok - többek között a tanúvallomások is - alátámasztották, hogy az alperesnek a zenélésből jelentős jövedelme keletkezett. Peradat az is, hogy az alperes jó anyagi körülmények között élő családból származott, berendezett ingatlannal rendelkezett, értékes festményei voltak, anyagi helyzete lényegesen kedvezőbbnek minősült, mint a felperesé. Ezzel szemben a csatolt jövedelemigazolásokból kitűnően a felperes az együttélés időtartama alatt nem rendelkezett folyamatos munkaviszonnyal, jövedelmének összege pedig legfeljebb saját létfenntartására volt elegendő. Együttélésük alatt a hétköznapi életvitel körében mindkét fél jövedelme felhasználásra került, a felperes a jövedelméből nem tudott félretenni. Helytállónan jutott tehát az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a bankszámlán elhelyezett megtakarítások az alperes különvagyonát képezték, így annak megosztására a felperes nem tarthat igényt.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azon megállapításával is, hogy a felperes csak állította, de nem bizonyította sem az o.-i munkavégzésből származó megtakarítását, sem azt, hogy az örökségét az alperesnek átadta. A peradatok - éppen ellenkezőleg - azt támasztották alá, hogy a felperes esetleges saját megtakarítását, illetve fenti jövedelmét kiadásai finanszírozására fordította, gépjárművet, ingatlant vásárolt, lakást tartott fenn, testvérének ingóságokat vásárolt. Bizonyítási indítványa nem volt, helyesen értékelte tehát az elsőfokú bíróság a terhére a különvagyon megtérítése iránti igénye bizonyítatlanságának következményét.

A másodfokú bíróság alaptalannak ítélte a felperesnek a tőkeösszeg kamatára - mint élettársi közös vagyona - alapított igényét. Az alperes saját vagyonát képező pénzmegtakarításának kamata az élettársak egymás közötti belső viszonyában - jogszabályi rendelkezés hiányában - nem minősül közös vagyonnak.

Mindezek alapján - vagyonszaporulat hiányában - az elsőfokú bíróság helytállónan utasította el a felperes keresetét.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedően helyezze hatályon kívül és helyette a kereseti

kérelmével egyező, a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozzon. Másodlagosan a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedő hatállyal helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára.

Ennek megfelelően a Kúria elsődlegesen mellőzze a perköltség megfizetésére való kötelezését, egyben marasztalja az alperest az első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárási költségei megfizetésére. Másodlagosan azt kérte, hogy a Kúria mérsékelje a terhére megállapított másodfokú perköltséget.

A felperes felülvizsgálati kérelmét anyagi jogi jogszabálysértésként a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésének és a 685/A. §-ának megsértésére, eljárásjogi jogszabálysértésként a Pp. 3. §-ának, 164. §-ának és a Pp. 206. § (1), (2) bekezdésének a megsértésére alapította.

Felülvizsgálati kérelmének érvelése szerint a jogerős ítélet az anyagi jogi jogszabályokat megsértve jutott arra a következtetésre, hogy élettársi kapcsolatuk alatt közöttük vagyonszaporulat nem keletkezett. Ez a megállapítás nemcsak jogszabálysértő, de iratellenes is, mivel maga az alperes sem vitatta egyes ingóságok közös vagyoni jellegét, illetve az alperes ingatlanán történt közös vagyoni beruházások tényét.

Kétségtelen, hogy a legnagyobb vagyonszaporulat az alperes számláin és megtakarításaiban keletkezett. A felperes levezette, hogy miután az ő jövedelmét és megtakarítását felélték, nem volt szükség az alperes megtakarításának a felhasználására. Ez volt az oka annak, hogy a megtakarítás a haszonnal (a kamatokkal) növekedhetett. Nyilvánvaló ugyanis, hogy ha az ő jövedelmét gyűjtik, akkor az alperes megtakarítását élik fel, ezáltal annak haszna sem növekedik ilyen mértékben. Éppen a jövedelmeik felélése miatt nem volt szükség - vagy csak kis mértékben - a megtakarítás felhasználására. Ezt meghaladóan rámutatott arra, hogy az alperes javára az esetlegesen különvagyoni pénze csak a szerzésben való közreműködés arányának a megállapításánál vehető figyelembe, ugyanúgy, ahogy az általa megtakarított német márka, valamint az édesanyjától örökölt ingatlan eladásából származó 1.600.000 forint is. A szerzésben való közreműködés arányának mellőzése mellett sérelmezte, hogy az eljárt bíróságok nem állítottak fel vagyonmérleget sem.

Az első- és a másodfokú bíróság az élettársi közös szerzés vélelmével szemben nem vizsgálta a bankszámlán levő pénznek és az egyéb megtakarításnak az élettársak közös vagyonától való külön kezelését, holott azt az alperes csak állította, de nem bizonyította.

A felperes súlyos eljárási jogszabálysértésként jelölte meg a tévesen megállapított bizonyítási kötelezettséget. Állítása szerint az elsőfokú bíróság folyamatosan őt hívta fel a bizonyításra, pedig az élettársi közös vagyon vélelmével szemben az alperest terhelte a bankszámláján levő teljes összeg különvagyonni (saját vagyoni) bizonyítása. Ráadásul az eljáró bíróságok a bizonyítékokat nem megfelelően értékelték és nem vették figyelembe azt a tényt sem, hogy a per alatt az alperes az egyezség reményében 17.000.000 forintot felajánlott neki. Ezáltal megsértették az indokolási kötelezettségüket is.

Jogszabálysértően állapította meg a jogerős ítélet az ügyvédi munkadíj összegét. Az a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel nem áll arányban, a másodfokú perköltség az elsőfokú perköltséghez képest is eltúlzott mértékű.

A felperes lényeges eljárási szabálysértésnek minősítette a másodfokú tárgyalás kitűzött időpontjának megváltoztatását is. A másodfokú bíróság az alperes egyoldalú kérelmére - a felperes előtt nem ismert oknál fogva - „átállította” a kitűzött tárgyalást, annak ellenére, hogy a Pp. ilyen jogintézményt nem ismer és a 151. § (1) bekezdése a tárgyalás elhalasztását csak a felek közös kérelmére teszi lehetővé.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok a feltárt tényállásra alapítva a jogszabályok helyes alkalmazásával hozták meg a döntésüket.

Az alperes rámutatott arra, hogy a felperes a különvagyonát csak állította, azt azonban a bíróság többszöri felhívására sem bizonyította, ezáltal a jogerős ítélet helytállónan értékelte terhére a bizonyítatlanság jogkövetkezményét.

Ezzel szemben iratellenesen állítja a felülvizsgálati kérelem, hogy ő a maga részéről nem bizonyította a bankszámláján levő pénzek különvagyonni jellegét. A perben okirattal igazolta, hogy a D. Bankban az életközösség megkezdése előtt kétszer 5.000.000 forintot helyezett el, amely az időközi - tőkésített - kamatokkal együtt növekedett az ítéletben megállapított összegre. Az pénzmozgásokból kimutatható, hogy az életközösség alatt újabb befizetés nem történt, a különvagyonára tehát nemcsak hivatkozott, hanem annak meglétét okirattal bizonyította. Az együttélésük alatt nem keletkezett vagyonszaporulat, ezáltal szükségtelen a vagyonleltár felállítása, illetve a szerzési arány megállapítása. Tény, hogy az élettársi kapcsolatuk alatt szereztek ingóságokat, de azt megosztották, ennek ellentételezésként fizetett a felperesnek 100.000 forintot, holott az ingóságok közel sem voltak ilyen értékűek.

Alapítván állítja a felperes azt is, hogy a jogerős ítélet a Pp. 206. § megsértésével mérlegelte volna a felperes által benyújtott bizonyítékokat. A felperes valójában nem nyújtott be bizonyítékokat, kizárólag előadásokat tett. Az alperes vitatta, hogy az egyezség reményében 17.000.000 forintot a felperesnek felajánlott. A perköltségre vonatkozó felülvizsgálatot a Pp. 270. § (3) bekezdés a) pontja kizárja, egyébként a fellebbezési eljárás nem volt túlzottan rövid. Ráadásul indifferens, hogy a felperes milyen összegű perköltséget nem fog megfizetni.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

1. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a keresetével egyező, a jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatalát kérte. Felülvizsgálati kérelmében a Ptk 685./A. §-t megjelölte, ezt meghaladóan azonban - kérelme indokolásában - nem sérelmezte, hogy a jogerős ítélet az élettársi jogviszony fennállását 1996 áprilisától 2009. április 14. napjáig határozta meg. A felperes a jogszabályhely megjelölésén túlmenően nem indokolta meg, hogy a jogerős ítélet mennyiben sértette meg a Ptk. fenti szakaszát, ezáltal kérelme ebben a körben érdemben nem vizsgálendő.

2. A felperes a felülvizsgálati kérelmében csak a szerzési arány megállapítása körében állította saját megtakarításának és örökségének elszámolási szükségességét. Saját vagyoni (különvagyoni) igénye jogszabálysértő jogerős ítéleti elutasítására nem hivatkozott. A fentieket meghaladóan a Kúria rámutat arra, hogy helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, - visszautalva az elsőfokú bíróság ítéletére - a felperes állításainak bizonyítatlanságát mind az o.-i megtakarításának megléte, mind az 1.600.000 forint rá jutó vételárrész alperesnek való átadása tekintetében. A csatolt számlakivonatokról sem tudta ugyanis a felperes maga sem igazolni a megtakarítási számlára való befizetés tényét.

3. A peres eljárás során a felperes és az alperes a közös vagyonukat képező ingóságokat megosztották, ami foganatba ment (14/A/1. sorszámú nyilatkozat). Tévesen érvel a felperes azzal, hogy az ingóvagyon megosztása önmagában bizonyítja az élettársi közös vagyon meglétét, mert sem az élettársi jogviszony fennállásának ténye, sem egyes vagyontárgyak közös vagyoni jellege nem zárja ki az élettársak bármelyikének egyes konkrét vagyontárgyak - a perbeli esetben a megtakarítási számlán kezelt pénzösszeg - tekintetében történő kizárólagos tulajdonszerzését (LB. Pfv.II.21364/200/6).

4. A jelen felülvizsgálati eljárás tárgya az 1959. évi. IV. törvény (régi Ptk.) 578./G § (1) bekezdésén alapuló élettársi közös vagyon vélelme alapján annak elbírálása volt, hogy az alperes bankszámláján az életközösség megszűnésekor meglévő megtakarítás az élettársak közös vagyonát képezi-e, avagy az az alperes saját vagyonának minősül. Ennek megállapítását követően bír csak jelentőséggel a szerzésben való közreműködés arányának meghatározása, mint a közös szerzésből a felperes jutójakénti elszámolás alapja és a vagyonmérleg felállítása.

4.1. Alaptalanul hivatkozik a felperes a bizonyítási teher téves megállapítására. Az élettársi közös vagyon megosztása körében következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a közös vagyon vélelmével szemben a saját vagyont állító felet terheli a bizonyítási kötelezettség (LB. Pfv. II. 21364/2000/6). Az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdésének főszabálya fenti, - helyes - alkalmazásával állapította meg a feleket terhelő bizonyítást (10. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal). A perben tehát az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a C. Rt.-nél vezetett megtakarítási számláján levő pénzösszeg az ő saját vagyona, míg a felperest terhelte az általa állított saját vagyon bizonyítása; az o.-i megtakarításából származó pénzösszeg meglétének ténye, valamint annak és az édesanyja örökségéből vásárolt ingatlan értékesítéséből ráeső vételárrész alperesnek való átadása.

4.2. Helytállóan jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az élettársi közös vagyon vélelmével szemben az alperes az általa állítottakat, tehát a különvagyonának tényét bizonyította.

Következetes ugyanis az ítélkezési gyakorlat abban, hogy az élettárs foglalkozásából, illetve keresőtevékenységéből eredő jövedelme, az annak felhasználásával szerzett vagyontárgy csak akkor és annyiban minősül közös vagyonnak, ha és amennyiben az a közös gazdálkodás körében, illetőleg a közös szerzéshez tényleges felhasználást nyert. Az életközösség megszerzése előtti vagyontárgy esetében pedig fogalmilag kizárt az erre visszavezethető közös tulajdonszerzés (Pfv. II.22.9856/2001/5., Pfv. II.21.364/2000/6.).

Mindezekből viszont az következik, hogy az élettársak összvagyonán belül is három alvagyon különböztethető meg, az egyik, illetőleg a másik élettárs polgári jogi szempontú kizárólagos tulajdonában, valamint az élettársak közös tulajdonában álló vagyontárgyak köre. Az előbbiek az élettársi jogviszony kezdete előtt, illetve annak tartama alatt megszerzett, az utóbbi pedig az élettársi jogviszony tartama alatt akár együttesen, akár külön-külön, de a közös tulajdonszerzés legalább hallgatólagos célzatával megszerzett vagyontárgyak körére terjed ki.

4.3. A perbeli esetben a csatolt bankszámla kivonatok és okiratok egyértelműen igazolják, hogy az alperes 1996. január 16. napján 10.000.000 forint megtakarítással rendelkezett. A lekötési megbízások alátámasztják az alperes állítását a tőkésített kamatokkal való évenkénti, ismételt tartós lekötésre, azaz arra, hogy az alperes a megtakarításához nem nyúlt, pénzt nem vett ki, de nem is utalt a számlájára. A perben maga a felperes sem állította és a felülvizsgálati kérelmében sem hivatkozik arra, hogy az élettársi kapcsolatuk fennállása alatt, tehát 1996 áprilisa és 2009. április 14. között bármilyen összegű közös megtakarításuk keletkezett. A rendelkezésre álló számlakivonatok sem támasztják alá, hogy az alperes számlájára a kamatjövőáírást meghaladóan – bár a pontos pénzmozgás a másodfokú bíróság helytálló megállapítása szerint nem követhető – közös vagyont képező pénz került befizetésre.

4.4. A felperes érvelése lényegében arra irányult, hogy a hétköznapi életvitelük körében mind az ő, mind az alperes jövedelmét felélték, ezáltal az alperes megtakarítását az életközösség alatt nem használták fel. A felperes az alperes számláján levő pénzösszeg ez okra visszavezethető gyarapodását értelmezi az élettársak közös vagyonának.

A felperes érvelése téves. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az élettársi kapcsolat alatt az élettársak közös tulajdonszerzésére a Ptk. 578./G. § (1) bekezdése alapján vélelem áll fenn. A Ptk. fenti szakaszából azonban nem vonható le az a következtetés, hogy az egyik élettárs saját megtakarításának az együttélés alatti „spájzolás”, fel nem használása, a közös tulajdonszerzést megalapozná, a lekötött és fel nem használt kizárólagos tulajdont képező megtakarításon a közös tulajdonszerzés fogalmilag kizárt.

Helytállóan állapította meg tehát a jogerős ítélet, hogy az alperes kétséget kizáróan bizonyította a megtakarítási számlán levő pénzösszeg saját, polgári jogi tulajdonának alvagyoni jellegét, ezáltal annak az élettársi közös vagyon jogcímén történő megosztása iránti felperesi kereset alaptalan.

5. *Nem alapos a felperes felülvizsgálati kérelme a kamatok közös vagyoni elszámolására sem.* A bíróságoknak a perben abban kellett állást foglalni, hogy az egyik élettárs kizárólagos tulajdonában álló vagyontárgy (pénz) gyarapodása önmagában az élettársi kapcsolat ténye miatt az élettársak közös vagyonának minősül-e, azaz a másik élettárs dologi jogi igényének megalapozottságát maga után vonja-e.

5.1. Helytállóan fejtették ki az eljáró bíróságok, hogy az élettársi közös vagyon megosztásánál nem érvényesül a házastársak egymás közötti belső jogviszonyára irányadó Csjt. 27. § (1)

bekezdése. Az élettársak esetében a Ptk. 578./G. § (1) bekezdése a közös tulajdonszerzést meghaladóan nem rendelkezik az élettárs saját tulajdonának hasznáról, ebből következően az élettárs saját tulajdonát képező pénzösszeg haszna - a kamat - törvényi rendelkezés hiányában nem képezi az élettársak közös vagyonát.

6. Fentiek alapján a Ptk. 578./G. § (1) bekezdésének helyes értelmezésével, a perbeli bizonyítékok okszerű és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felek között élettársi együttélésük alatt nem jött létre a bíróság ítéletével megosztandó közös vagyon. Arra pedig a Kúria számos döntésében rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének, a felülmérlegelésnek nincs helye és nem állapítható meg jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja (BH. 1995/4/226).

7. Alaptalanul sérelmezi a felperes a másodfokú bíróság által megállapított perköltség jogszabálysértő voltát. A pertárgyértékre figyelemmel a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendeletben meghatározott ügyvédi munkadíjat mérlegelési jogkörében eljárva mérsékelte. Önmagában az, hogy a felperes álláspontja szerint a perköltség az ügyvédi munkával nem áll arányban, nem teszi annak összezszerúségét jogszabálysértővé. Megjegyzi a Kúria, hogy nem alapos az alperesnek a felülvizsgálat kizárt voltára való hivatkozása sem, miután a perköltség vitatása jelen esetben nem önálló felülvizsgálati kérelem.

Ami pedig a felperesnek a másodfokú tárgyalás elhalasztására vonatkozó eljárásjogi jogszabálysértésre való hivatkozását illeti, a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján annak súlyosnak és az ügy érdemi elbírálására kihatónak kell lennie ahhoz, hogy a Kúria érdemben vizsgálja. A tárgyalásnak a kitűzöttől eltérő időpontban való megtartása - miután erről a jogi képviselők megfelelő tájékoztatást kaptak - nem minősül sem súlyos, sem az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésnek.

A fentieknek megfelelően tehát a jogerős ítélet sem anyagi jogi, sem eljárásjogi jogszabályt nem sértett, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint mérlegeléssel megállapított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére kötelezte.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdés szerint megállapított és le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM

rendelet 14. §-a alapján a Magyar Állam terhén marad.

A felperes felülvizsgálati kérelme tekintetében teljes egészében pervesztes lett, az őt képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját a fenti jogszabályoknak megfelelően a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2015. június 2.

Dr. Makai Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő